

Innst. 212 S

(2012–2013)

Innstilling til Stortinget fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen

Dokument 8:28 S (2012–2013)

Innstilling fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Trine Skei Grande og Borghild Tenden om overgangsordninger for studenter som blir gravide rett etter fullført utdanning

Til Stortinget

Sammendrag

I dokumentet fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sikre en ordning med økonomisk støtte for studenter som får barn umiddelbart etter studiene.»

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Tor Bremer, Svein Gjelseth, Stine Renate Håheim, Truls Wickholm, Karin Yrvin og lederen Marianne Aasen, fra Fremskrittspartiet, Mette Hanekamhaug, Tord Lien og Bente Thorsen, fra Høyre, Elisabeth Aspaker, Svein Harberg og Henning Warloe, fra Sosialistisk Venstreparti, Mari Lund Arnem, fra Senterpartiet, Anne Tingelstad Wøien, fra Kristelig Folkeparti, Dagrun Eriksen, og fra Venstre, Trine Skei Grande, viser til representantforslaget.

Komiteen mener det er viktig at alle foreldre og barn har mulighet til å være mest mulig sammen det første året. Det gjelder for dem som er i jobb, og det gjelder for dem som er studenter. Ved god tilrettelegging er det mulig å tilpasse livet som student til

også det å ha ansvar for barn. Komiteen viser til at Norge, sammenlignet med andre land, har gode ordninger for studenter som får barn. Det fins flere særordninger for studenter med barn i dagens utdanningsstøtteordning.

Studenter som får barn under utdanningen, får foreldrestipend, som har mange likheter med foreldrepengordningen i arbeidslivet. Dette er en ordning der all utdanningsstøtte gis som stipend i opptil 44 uker etter fødselen. Studentforeldre har frihet til å fordele denne perioden mellom seg. Studenter med barn har også rett til forsørgerstipend i tillegg til vanlig utdanningsstøtte.

Komiteen viser til at en i 2008 endret universitets- og høyskoleloven § 4-5 første ledd for å sikre like rettigheter for alle studenter som får barn i studietiden. Bestemmelsen gir alle studenter rett til permisjon fra studiene under svangerskapet og til omsorg for barn. Videre er det presisert i loven at studenten fortsatt har status som student ved institusjonen mens han er hjemme i permisjon, og han har også rett til å gjenoppta sine studier på tilsvarende nivå som før permisjonen. Komiteen mener dette har vært viktig for hvordan institusjonene innretter seg overfor studenter som får barn.

Komiteen viser til at bestemmelsen også gir departementet hjemmel til å gi en forskrift om regler for utsatt eksamen ved fødsel, og departementet er kjent med at enkelte institusjoner allerede har lokale regler for dette. Gjennom loven er universiteter og høyskoler pliktige til å legge til rette for at studenter som er i permisjon, kan gjenoppta sine studier så raskt som mulig etter fødselen. I 2008 ble det også gjort endringer i forskrift om studentsamskipnader, slik at studenter i fødselspermisjon kan velge å betale semesteravgift, noe som gir tilgang til studentsamskipnadens mange velferdstilbud også i permisjonstiden. Komiteen mener at utdanningsstøtten også

må ses i sammenheng med andre velferdsgoder for studenter med barn – som billigere studentbarnehager, studentboliger og studentrabatter, engangsstønad i forbindelse med fødsel, barnetrygd, barnebidrag, og overgangsstønad for enslige forsørgere. Komiteen har merket seg at det gis foreldrestipend i sommermånedene til dem som får barn i løpet av sommeren etter avsluttet utdanning.

Komiteen har også merket seg at en stor andel av studentene som har jobbet ved siden av studiene, vil ha krav på foreldrepenger tilsvarende den inntekten de har hatt, og at det er grunn til å anta at en del studenter som får barn når de avslutter studiene, vil ha hatt en inntekt som tilsier at de kan motta foreldrepenger fra Nav.

Det er likevel en gruppe som befinner seg i skjæringspunktet mellom to velferdsordninger, og som kan risikere å falle mellom to stoler. Komiteen synes det er viktig å forbedre situasjonen for dem som får barn mellom studier og arbeid, og ber om at det ses nærmere på denne problemstillingen i grenseområdet mellom ulike velferdsordninger.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at hovedintensjonen bak representantforslaget er å sikre gode velferdsordninger for gruppen som får barn mellom studier og arbeid, og som ut fra dagens regelverk og velferdsordninger risikerer å falle mellom to stoler. Disse medlemmer viser til at det lenge har vært bred politisk enighet om en slik intensjon, jf. også brev fra statsråden til komiteen 22. januar 2013, men at arbeidet med å sikre denne gruppen tilfredsstillende ordninger synes å stå i stampe. Disse medlemmer mener det må settes fortgang i dette arbeidet, og at eventuelle nødvendige utredninger må gjøres slik at Stortinget snarlig kan få seg forelagt en sak om dette.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen snarlig legge frem sak om en ordning med økonomisk støtte for studenter som får barn umiddelbart etter studiene og som per i dag faller mellom ulike velferdsordninger.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at for å ha rett til foreldrestipend i Lånekassen må studenten ha hatt rett til støtte fra Lånekassen i de siste seks månedene før fødsel. Begrunnelsen for regelen er at en skal unngå muligheten til å melde seg opp som student bare for å få foreldrestipend fra Lånekassen.

Disse medlemmer mener det bør vurderes om regelen kan gjøres mildere gjennom å senke kravet til 3 måneder i stedet for 6. På denne måten hindrer man at ordningen misbrukes, samtidig som studentene i større grad vil sikres den nødvendige økonomiske støtten.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at finansieringsordningen for studentbarnehagene ble flyttet over til de kommunale budsjettene i 2010. Dette har medført en nedgang i tilskudd til mange av barnehagene og nedleggelse av studentbarnehageplasser. Disse medlemmer mener det er gode grunner til å ha et eget finansieringstilskudd til studentbarnehager drevet av samskipnadene over Kunnskapsdepartementets budsjett, og fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med neste års statsbudsjett gjeninnføre støtten til student-samskipnadenes studentbarnehager.»

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti mener videre at det bør innføres bedre studiefinansieringsordninger for studenter med barn. Det kan være vanskelig å kombinere deltidsjobb/sommerjobb med det å ha barn. Barn av studentforeldre må også ha rett og mulighet til å ha sommerferie sammen med foreldrene sine. Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen innføre 12 mnd. studiefinansiering for studenter med barn, gjennom å øke den totale finansieringsstøtten til denne gruppen.»

Dette medlem vil også vise til at en økning og endring av engangsstøtten vil være en god økonomisk hjelp til studenter som får barn i studietiden, og fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen øke engangsstøtten til 2 G, og gjøre den om til en månedlig utbetaling.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen snarlig legge frem sak om en ordning med økonomisk støtte for studenter som får barn umiddelbart etter studiene og som per i dag faller mellom ulike velferdsordninger.

Forslag fra Kristelig Folkeparti og Venstre:*Forslag 2*

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med neste års statsbudsjett gjeninnføre støtten til studentsamskipnadenes studentbarnehager.

Forslag fra Kristelig Folkeparti:*Forslag 3*

Stortinget ber regjeringen innføre 12 mnd. studiefinansiering for studenter med barn, gjennom å øke den totale finansieringsstøtten til denne gruppen.

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen øke engangsstøtten til 2 G, og gjøre den om til en månedlig utbetaling.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og råder Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 8:28 S (2012–2013) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Trine Skei Grande og Borghild Tenden om overgangsordninger for studenter som blir gravide rett etter fullført utdanning – vedlegges protokollen.

Oslo, i kirke-, utdannings- og forskningskomiteen, den 21. februar 2013

Marianne Aasen

leder

Karin Yrvin

ordfører

